

***„Jesienna wyprawa do lasu
klasy III a”***

„Skarby przyrody”

Uczniowie klasy IIIa,
działający w **Szkołnym Kole
LOP „EKOLUDKI”**,
udali się z wychowawczynią
klasy **p. Anną Bleharczyk**,
na jesienną wycieczkę do lasu.
Zajęcia wynikały
z realizowanej tematyki
programowej „Jesień w lesie”,
ale również związane były
z obchodami **„Światowego
Dnia Drzewa” (Arbor
Day)**.

Już przy wejściu do lasu, w ramach zabawy „**Znajdź wśród drzew swego przyjaciela**”, uczniowie otrzymali identyfikatory obrazujące różne gatunki drzew, dzięki czemu mogli wcielić się w ich role. Wędrując leśnymi dróżkami i pokonując różne przeszkody, miały za zadanie odszukać swojego „przyjaciela”, czyli odpowiednika wśród drzew rosnących w lesie.

Dzieci mogły nie tylko podziwiać piękno jesiennego lasu i słuchać jego odgłosów, ale także utrwalić i poszerzyć zakres wiedzy dotyczącej ekosystemu leśnego.

Zajęcia prowadzone były w oparciu o nowatorskie metody nauczania przyrody i ekologii, oparte na „**emocjonalnym przeżywaniu przyrody**”. Dzieci poznawały przyrodę patrząc, słuchając i dotykając.

Uczestnicząc w wielu ciekawych zabawach i scenkach dramatycznych przekonali się jak ważna jest równowaga w biocenozie ekosystemu leśnego.

Wycieczka dostarczyła wszystkim uczestnikom wspaniałych przeżyć. Dzieci uczyły się bacznie obserwować las, który kryje w sobie wiele ciekawych tajemnic. Udało im się wypatrzeć opuszczone gniazdo oraz dużą norkę leśnego zwierzaka.

Przykłady gier i zabaw przeprowadzonych podczas zajęć opartych na innowacyjnych, aktywizujących metodach i technikach edukacji ekologicznej. **Oto niektóre z nich:**

„ZNAJDŹ WSRÓD DRZEW SWOJEGO PRZYJACIELA...”

Cele:

- rozpoznawanie gatunków drzew
- podział na drzewa iglaste i liściaste.

PRZEBIEG:

Rozdajemy dzieciom identyfikatory z rysunkami różnych gatunków drzew, po czym zwracamy się do dziecka: „Jesteś teraz(np. sosną, modrzewiem, lipą, itp.). Znajdź wśród drzew swojego przyjaciela”. Zadaniem dzieci jest odnalezienie i rozpoznanie podczas wędrowki lasem „swojego drzewa” i zerwanie, czy podniesienie np. liścia i porównanie go z otrzymanym zdjęciem(identyfikatorem). Każdy uczeń określa, czy jest to drzewo liściaste, czy iglaste.

„BICIE SERCA DRZEWA”

Cele:

- kształtowanie właściwego stosunku do świata żywego,
- uzmysłowienie faktu, że drzewa żyją.

PRZEBIEG:

Podczas wycieczki wybieramy miejsce, gdzie rośnie ładne drzewo, pod którym można się bezpiecznie poruszać. Potrzebne są słuchawki lekarskie (stetoskop), które wybrane dziecko przykłada do kory drzewa „obsłuchując” je z lekarską wnikliwością. Najlepiej nadają się do tego celu drzewa liściaste, najlepiej wiosną, gdy bardzo wyraźnie można usłyszeć przepływające w drzewie soki. Zadanie to uzmysłowi dzieciom, że drzewo jest naprawdę organizmem żyjącym.

Powinno to prowadzić do rozważań nad tym, jaki ma być stosunek ludzi nie tylko do zwierząt, ale i do roślin.

„DO CZEGO DRZEWA SĄ POTRZEBNE”

Cele:

- uświadomienie funkcji drzew,
- zrozumienie jak bardzo ludzkość jest uzależniona od przyrody i jej zasobów.

PRZEBIEG:

Dzielimy dzieci na dwie grupy:

- dzieci – drzewa
- dzieci – zwierzątka(dzieci same mogą wybrać jakim chcą być zwierzątkiem).

Dzieci - „drzewa” rozstawiamy na polanie. „Zwierzątka” mogą żyć, oddychać, odżywiać się tylko obok swojego drzewa. Na dany znak muszą jednak zmienić drzewa (np. w poszukiwaniu nowego pokarmu).

Prowadzący zabawę (nauczyciel) jest leśnikiem, który ścina „drzewa”, informując, na co je przeznacza (np. na meble, zeszyty, budowę domu, produkcję papieru, opakowań, itp.).

W trakcie zabawy zmniejsza się ilość drzew, przy których mogą żyć zwierzątka, aż w końcu nie pozostaje, ani jedno drzewo. Zostały tylko przerażone zwierzęta...

Należy zadać im pytanie, na które z łatwością powinny znaleźć odpowiedź:
„ Po co są potrzebne drzewa?”

„CZĄSTKA PRZYRODY”

Cele:

- budowanie więzi emocjonalnej z przyrodą.

PRZEBIEG:

Proponujemy dzieciom, aby chodząc po lesie, wybrały sobie dowolny element otoczenia i spróbowały go odegrać, czyli w jakiś sposób naśladować. Może to być roślina, zwierzę, fragment przyrody nieożywionej, np. głaz, strumyk, itp.

Na komendę, aby ośmielić dzieci, nakazujemy wszystkim odgrywać swoje role równocześnie. Następnie dzieci odgrywają swe role indywidualnie, a pozostałe odgadują, co kto przedstawia. Warto po odgadnięciu odgrywanej roli zapytać „częstkę przyrody”, co czuje, gdy przychodzą ludzie i krzyczą, usiłują ją łapać, łamią, zrywają, itp.

Rozważania takie prowadzą do refleksji i inicjują często nowe myślenie i nowy stosunek do przyrody.

„BUDOWANIE SIECI POKARMOWYCH”

Cele:

- rozważenie zależności pokarmowych w środowisku leśnym, ukazanie dzieciom jak silne związki łączą wszystkie elementy środowiska, jak wiele zwierząt jest bezpośrednio uzależnionych od istnienia drzewa,
- utrwalenie pojęć „producenci”, „konsumenci”,
- tworzenie łańcuchów pokarmowych charakterystycznych dla ekosystemu leśnego,

PRZEBIEG:

Do zabawy potrzebny jest długi sznur (jego długość zależna jest od ilości dzieci biorących udział w zabawie); ja wykorzystałam podczas zabawy odpowiednio połączone ze sobą szarfy do ćwiczeń gimnastycznych.

Pierwsze ogniwo łańcucha stanowi dziecko - roślina(np. drzewo), jako ta, która potrafi sobie sama wyprodukować pokarm. Następnie dzieci wskazują kolejne ogniwa łańcucha. Ten uczeń, który pierwszy prawidłowo wskaże właściwe ogniwo staje przy naprężonych szarfach, tworząc łańcuch pokarmowy. Opowiadając różne historyjki wykluczamy kolejne ogniwa łańcucha. Dzieci mają możliwość zaobserwowania, co się stanie, jeśli nastąpi zaburzenie równowagi w biocenozie.

Dzieci wróciły do szkoły trochę zmęczone, ale dotlenione i bardzo zadowolone.

Zajęcia te uświadomiły uczniom, jak ważną rolę odgrywa środowisko naturalne w życiu człowieka, ale również i to, że człowiek powinien być odpowiedzialny za przyrodę i mądrze korzystać z jej zasobów.

Zajęcia przeprowadziła wychowawczyni klasy III a **mgr Anna Bleharczyk**, opiekun **Szkolnego Koła LOP „Ekoludki”**, w ramach projektu **„Skarby Przyrody”**.

Prezentację wykonała **p. Anna Fedyń**
we współpracy z **p. Anną Bleharczyk**.

**Szkoła Podstawowa nr 6 im. Jana Pawła II
w Sanoku**